

C. S. W.

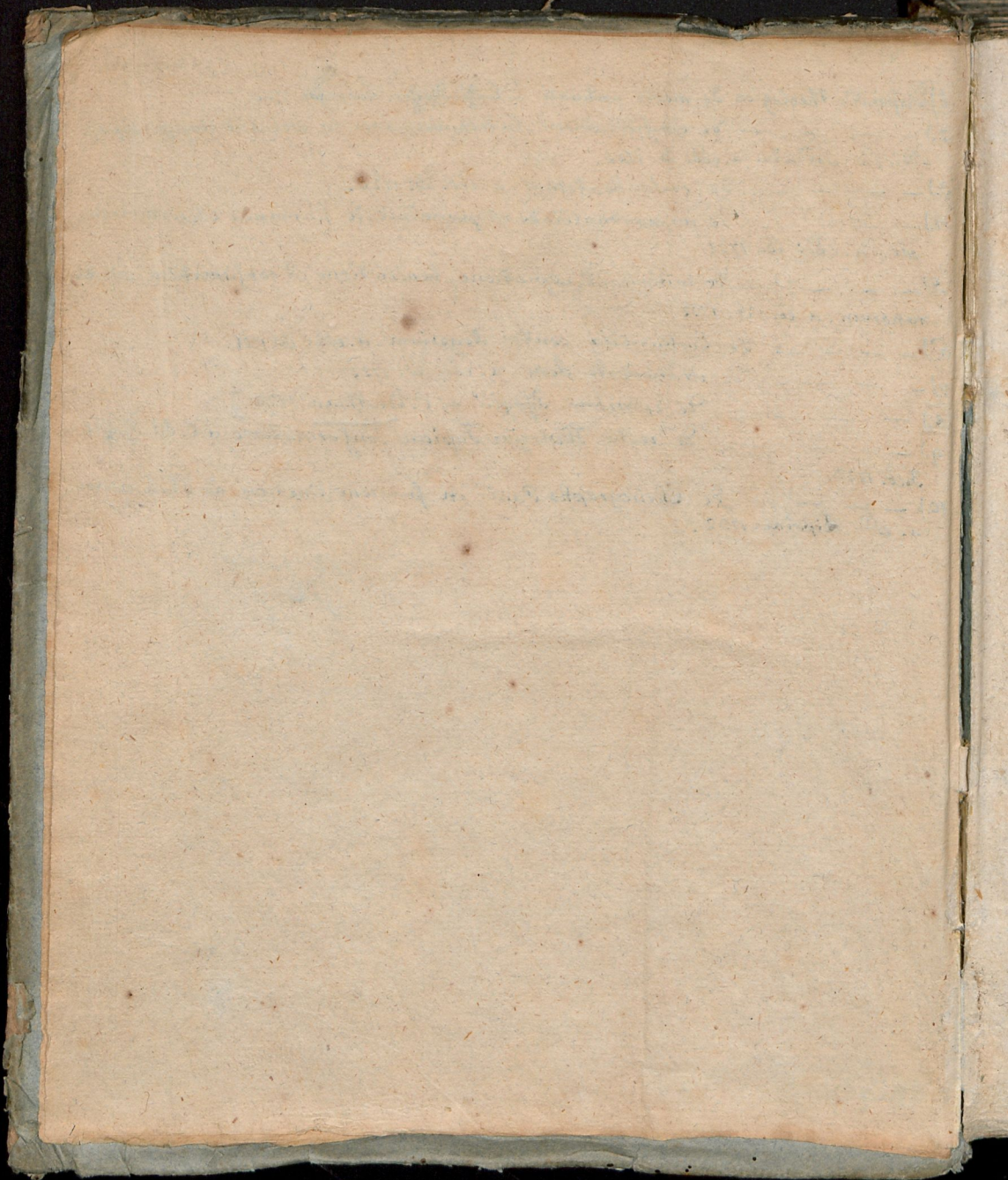
88.

N°. 117.

- Kriegel.
- 1.) Dissertatio Theologica de morte naturali. a. C. M. Pfaffii. Tubingae. 1722.
  - 2.) — — — — — De confirmatione catechumenorum in ecclesiis August. Confes.
addictis uoluntate. a. eod: ib. 1723.
  - 3.) — — — — — De coelo beatorum. a. eod: ib: 1722.
  - 4.) — — — — — De impersonalitate et perpetuitate humanae Christi natu-
rae. a. eod: ib: 1722.
  - 5.) — — — — — De initiatione, expiatione, benedictione et confirmatione catechu-
menorum. a. eod: ib: 1722.
  - 6.) — — — — — De Eucharistia contra Rogerium. a. eod: ib: 1721.
  - 7.) — — — — — De Nativitate Jesu. a. eod: ib: 1722.
  - 8.) — — — — — De erroribus Pfaffii. a. C. Althaus. 1722.]
  - 9.) — — — — — De recta Theologiae Typicae conformatione a. C. M. Pfaffii.
Tub. 1723.
  - 10.) — — — — — De Cheirographo Pauli in favorem Onesimi ad Philemonem.
a. eod: Lipsiae. 1732.

307

CHRISTOPH. MATTHÆI PFAFFII.

S. THEOL. DOCT. ET PROF. PRIMARIJ,
PRÆPOSITI ET CANCELLARIJ TUBINGENSIS

H O M I L I A

DE

NATIVITATE

DOMINI NOSTRI

JESU CHRISTI,

IN VIGILIIS NATIVITATIS DOMINICÆ

A. MDCCXXI.

IN SENACULO ACADEMICO TUBINGENSI

CORAM PATRIBUS CONSCRIPTIS
ET ACADEMICORUM UNIVERSITATE
RECITATA,

quam

SUB EJUSDEM PRÆSIDIO

CHRISTOPHORUS JACOBUS GUTERMANNUS,

Biberacensis,

Philosophiæ Magister & sacrarum literarum Cultor

IN AUDITORIO JURIDICO

ventilationi publicæ sistet.

T U B I N G Æ

literis Viduæ JO. CUNRADI REISII.

A. MDCCXXII.

177.

40. 194.

BENEVOLE LECTOR.

Damus tibi hęc Orationem nuperrimè in nativitatis Dominicę vigiliis in senaculo Academico recitatam. Ita quippe apud nos laudabilis prorsus fert consuetudo, ut quotannis eo tempore animi Academicorum ad cęlestem istam sanctamque meditationem oratione à Professore Theologię ordinario habendá præparentur. Nec ex communi quoque orbitá excedimus, quòd eandem luci publicę exponimus, aut agimus hęc, quod modestię leges excedit. Etenim, cùm viderimus, non sine ædificatione & bonis Auditorum motibus ista à nobis dicta esse, * cùm & constet nobis, beatos Antecessores nostros orationes eadem occasione recitatas publicę luci exposuisse, ** non dubitavimus & nos, homiliam hanc literis publicis excusam dare. Quin &, cùm ea subinde hęc occurrant, quę ventilatiõnem quoque academicam experiri possunt, libelli disputationis loco eandem clarissimo Domino Respondenti tradidimus, ut colloquio theologico cum amicis publicè instituendo eandem exponat. Cui instituto nostrò ut ex alto Deus faveat, precamur.

---

* Quinimò & Anonymum illum, qui nobis insalutatis nostrum vitę curriculum Germanicę Jenę priorè anno edidit, idemque insertis subinde immaturis & jejunis & ad modestię literarię leges haud exigendis judiciis contaminavit, videmus, egrègiū de oratione illá, quam ante triennium in vigiliis nativitatis Dominicę habuimus & quę syntagmati dissertationum nostrarum Stutgardiano affixa est, sententiam tulisse. Vide recensionem scriptorum nostrorum n. XXVI.

** Ita TOB. WAGNERUS tres orationes natalitias 1. de creata Papistarum Trinitate Jesu, Marię, Joseph, 2. de Esajano Principe Pacis Jesu Christo, 3. in oracula Sibyllarum de Christo hęc loci A. 1664. edidit. Ita & JO. AD. OSIANDER orationem natalitiam de stella insolita, duce & luce Magorum A. 1664. luci dedir. Idem & ideam lapidis miraculosi in memoriam nativitatis Domini hęc loci A. 1667. exhibuit. Ita denique celeberrimus Vir MICH. FOERTSCHIUUS orationem natalitiam de partu Marię ut mysterio clamoris in silentio Dei dissertationum selectarum Tubingensium Decadi adjunxit.

MAGNIFICE DOMINE RECTOR,
ILLUSTRISSIMI DOMINI COMITES,
SENATORES AMPLISSIMI,

Viri summè reverendâ dignitate sacrarumque literarum scientiâ, con-
sulendi jurisque dicendi promptitudine & dexteritate, medendi
experientiâ, philosophandi soliditate & acumine, scientiarum,
artium linguarumque optimarum doctrinâ omnigenâ excellen-
tissimi celeberrimique, vosque Auditores reliqui decentibus
omnes titulis compellandi, qui piâ mente ducti ad penitus con-
siderandum incarnationis Dominicæ mysterium atque ad ani-
mos vestros in crastinum diem festum eò meliùs præparandos in
hoc senaculum jam prompti alacresque confluxistis,

Imminet jam, imminet nobis magna illa & au-
spicata & læta & beata dies, quâ incarnatio-
nem nativitatemque Salvatoris optimi, in quo
unico tota salus nostra omnisque felicitatis no-
stræ origo & fundamentum positum est, piâ
sanctâque mente recolemus atque celebrabi-
mus. Quæ ipsa cogitatio ubi animos nostros
hodie obambulat atque mirâ quâdam suavitate
& lætitiâ jam perfundit, facile utique, quicumque
sapimus, quicumque & insigni quâdam, quâ opus est, salutis nostræ curâ
tangimur, capimus atque comprehendimus, illotis manibus tantum ne-
gotium adgrediendum haud esse, sed sollicitè heic præparandas esse men-
tes nostras, ut tantum Salvatorem, quo major & præstantior expectari
haud poterat, nec cogitari potest, dignis modis excipiant & venerentur.
Etenim, ut, quod res est, dicamus, nihil excelsius unquam, nihil subli-
mius, nihil, quod tanta admiratione animos nostros perfundere possit,
offerre

offerre se nobis obviumque sistere potest, quàm id ipsum, de quo nunc verba facere incipimus, incarnationis Dominicæ mysterium, ubi Deus ipse, qui naturâ videri nescit, carne nostrâ obumbratus atque involutus visendum se nobis præbet, ubi, qui Deus in altissimis est, quem omnium cælorum cæli comprehendere nequeunt, cunis & fasciis comprehendi se patitur, ubi, qui ditissimus est totiusque orbis, quantus quantus iste est, Dominus, humilitatis infimæ pallio sese obvolvit, ut nos, qui gratiâ divinâ nostrâ culpâ summâ excideramus, ad possessionem æternæ gloriæ & beatitudinis rursus assurgeremus, ubi denique, qui damnationis semper duraturæ & exilii à facie divinâ perpetui candidati eramus, liberationem redemptionemque præstantissimam, portam beatitudinis resecretam adaperitamque omnesque felicitatis omnigenæ ac incomparabilis thesauros unâ eâdemque vice nobis reclusos invenimus & admiramur. Quis verò est nostrum, *Auditores optimi*, qui per incarnationem Redemptoris excellentissimi tantam nobis gloriâ partam esse conspicit, qui & animadvertit, quàm felix, quàm beata hæc sit rerum nostrarum revolutio, quâ maesti ex malorum nobis incumbentium horrendo barathro in incnarrabilem atque omnes spes nostras infinitis parasangis superantem felicitatem sic transimus, quis, inquam, est nostrum, qui hæc considerat, cujus pectus in gaudia summa haud jam diffundatur, cujus animus in penitiorē tantæ beatitudinis eoque anticipato gustu jam haud tripudiet, qui non in brachia tanti Salvatoris puerique hujus & infantis cælestis exultabundus jam ruat, qui denique magnâ fide & pietate omnigenâ tantam salutem, quæ heic nobis obvia sit, haud adprehendat, atque linguâ in laudes & encomia Salvatoris hujus summi totâ resolutâ vocem suam cantibus Angelicis, quibus mysterium hoc omnium confessione maximum celebratur & evêhitur, haud misceat operamque det, ut & ipse dignus, qui in consortium istud cæleste veniat, hodie inveniat. Scilicet, quod Pastoribus Bethlehemitis annunciavit de cælo magnum gaudium Angelus, quæ & eosdem olim, cum nasceretur mundi Salvator, circumfulsit claritas, eadem & hodiè mentibus nostris, nisi quidem nobismet ipsis obeffe & tantam lucem, clausis oculis, mirâ impietatis haud excusandæ stultitiâ negligere infelices velimus, fausto
omine

omine illucescit, idem gaudium & nobis jam annunciat, natum quippe & nobis esse Salvatorem, Christum Dominum in civitate Davidi. Itaque & in eadem jam gaudia ut transeamus inque eundem affectum, quo iidem infantem Jesum quælivere, nostrarum utique, ut arbitror, partium, nostri, quo obstringimur, officii summa pars est. Sed & gaudia hæc nostra ut ora resolvant nostra, ut in apicum prodeant, ut publicè, ut solemniter, ut magno cum exultationis & tripudiorum æstu inter nos resonent, par est. Laudandus itaque est, qui tantam in Salvatore nobis salutem peperit, Dominus & super æthera evehendus &, quantis quidem ex toto pectore atque ex omnibus viribus nostris possumus, modis deprædicandus, efferendus, prosequendus, glorificandus, sanctificandus, extollendus, commendandus, colendus, adorandus, exoseulandus, devenerandus est. Eja, magnificet jam anima nostra Dominum & exaltet spiritus noster in Deo, Salvatore nostro, quoniam respexit ad humilitatem servorum suorum, jam enim ex hoc tempore beatos nos prædicabunt omnes generationes, quia fecit nobis magna, qui potens est, & sanctissimum est nomen ejus, & misericordia ipsius vadit in generationes generationum timentibus eum, ostendit potentiam in brachio suo, dispersit superbos mente cordis sui, deposuit potentes de sede & exaltavit humiles, esurientes implevit bonis & divites dimisit inanes & suscepit nos filios suos, ut ipsius misericordiam deprædicaremus. Benedictus sit Dominus, Deus Israël, quia visitavit populum suum & fecit redemptionem plebi suæ, & erexit cornu salutis nobis in domo David pueri sui, sicut locutus est per os sanctorum, qui à seculo sunt, Prophetarum suorum, salutem ex inimicis nostris & de manu omnium, qui oderunt nos, ad faciendam misericordiam cum Patribus nostris & ad memorandum sanctum testamentum suum, jusjurandum, quod juravit Abrahamo, Patri nostro, daturum se nobis, ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati serviamus illi in sanctitate & justitiâ coram ipso omnibus diebus nostris, ad dandam scientiam salutis plebi suæ in remissionem peccatorum nostrorum per viscera misericordiae suæ, in quibus visitavit nos & circumfulsit oriens ex alto, ad illuminandos nos, qui in tenebris & in umbrâ mortis federamus & ad dirigendos

pedes nostros in viam pacis. Qui verò sic jam sub initium statim orationis hujus nostræ in laudes Domini Dei nostri toti effundimur, & ex abundante pectoris divinâ istâ lætitiâ prorsus perfusi fundo gaudia nostra ita eloquimur atque anticipamus, atque etiam gaudiorum horum nostrorum participes vos reddere, *Auditores optimi*, toti gestimus, facile intelligimus, argumentum istud, quod tantam vobis ædificationem parere potest, quo & animi vestri miris modis sanctificari atque meliores reddi possunt, latius nobis diducendum atque explicandum jam esse, eo sine, ut eò solidior, ut & eò sanctior vobis lætitiâ hæc constet, utque officia illa, quæ ex meditatione hæc sacrâ pro no alveo & suâ sponte manant, eò penitius pectoribus vestris inscribantur atque in eorundem intimis medullis & fibris profundissimè infixæ hæreant. Agite itaque, *O mei*, jam enim ad cor vestrum nostra oratio se vertit, quæ ex pectore nostro in vestrum transire tota anhelat, agite, inquam, & nativitatis Dominicæ admirandum mysterium salutemque ex eâ in nos largissimo fluxu descendentem, porrò & officia illa, quæ nobis heic incumbunt & quæ incarnationis Dominicæ sanctior meditatio nobis dictitat, attentâ mente jam considerate atque in succum vestrum & sanguinem spiritualem alacres atque exultabundi convertite. Quod ipsum ut fiat, dum efficere jam conamur, ante omnia auxilium divinum, sine quo prorsus nihil valemus, gratiamque Spiritûs S. conjunctis atque coadunatis in unum precibus nostris densatâque pietate intensisque omnibus devotionis nostræ desideriorumque spiritualium nostrorum nervis supplices deposcimus.

Veni Creator Spiritus,

Mentes tuorum visita,

Perfunde tuâ gratiâ,

Quæ Tu creâsti pectora. Amen!

Verbum caro factum est & habitavit in nobis & vidimus gloriam ejus, gloriam sicut unigeniti de Patre, plenum gratiæ & veritatis, Non mea est, *Auditores optimi*, sed Johannis Apostoli dictio, quâ stylo prorsus sublimi & verè magnifico admirandam Domini nativitatem nobis sub initium Evangelii sui lætus enarrat. Quod ipsum mysterium ubi attentius investigare jam & ponderare
peni-

penitiusque inspicere gestimus, facile illud in exordio explicationis nostræ capimus, comprehendendi illud ab intellectu finito & humano & viatoris maximè haud posse atque omne ingenium humanum, quantacunque ejus præstantia & capacitas sit, longissimè infinitisque parafangis supergredi. Qui enim, dum incarnationis Dominicæ mysterium spiritali obtutui nostro jam sistimus oculisque mentis nostræ, divinitus licet illuminatæ, iisque attente in rem præsentem, quantum possumus, defixis contemplamur, ubi sub initium statim in profundissimum amoris & sapientiæ divinæ, quæ duo attributa heic sese mirificè exosculanda præbent & manifesta reddunt, mare labimur, non possumus non pro eâ, quæ nos imperfectione istâ circumdatos decet, modestiâ eloquii nostri infantiam illicò profiteri atque in admiratione & silentio heic pedem enarrationis nostræ sistere. Quin ita profectò comparata est mysterii hujus adorandi sublimitas & majestas, ut ne quidem id, quod de eo in intimioribus pectoris nostri recessibus sentimus, gustamus atque intelligimus, eloqui nobis, quæ linguæ nostræ infirmitas & paupertas est, detur. Nec tamen est, quòd existimemus, penitus tacenda heic illa esse, quæ genuinam nobis de incarnatione Domini ejusque nativitate ideam formant. Etsi enim totum hoc mysterium perfectè à nobis concipi nesciat, plurima tamen sunt, quæ & nosse heic possumus & nosse quoque, ne in errorum graviorum laqueos incauti incidamus, debemus. Hinc rectè omninò sapienterque Leo, Episcopus quondam Romanus præstantissimus, contra hæreticos veteres ubi de hoc negotio disputat, scribit: Non in solo opere virtutis aut in solâ observantiâ mandatorum sed etiam in tramite fidei angusta & ardua via est, quæ ducit ad vitam, & magni laboris est magnique discriminis, inter dubias imperitorum opiniones & verisimiles falsitates per unam sanæ doctrinæ semitam inoffensis gressibus ambulare, & cum undique se laquei erroris opponant, omne periculum evadere,* Scilicet, qui veteris Ecclesiæ historiam nôrunt, eos fugere non potest, quot & quantis erroribus ac hallucinationibus hæretici olim hoc incarnationis Dominicæ mysterium vastaverint at-

* serm. 5. de nat. Domini.

que corruperint. Jam verò, si heic saltem, quæ necessaria sunt, ut hoc argumentum primis tantùm labris degustemus, dicere velimus, ipsimet conspiciatis, *Auditores*, in quem & in quàm prolixum eruditionis Theologicæ campum nobis jam detur exspatiari. Conabimur tamen, si placet, quæ diffusâ oratione dici possent, in brevem dictio- nis nervum constringere. Et verò decem omninò hæresium exi- stunt capita, incarnati verbi inimica dogmati. Primi, qui heic hal- lucinantur, sunt illi, qui nullam penitus hominis cum Deo verbo con- junctionem esse factam arbitrati sunt, ut Photiniani & Samosateni. Se- cundi sunt ii, qui specietenus & imagine naturam hominis à Deo su- sceptam esse voluere, *Δοκίμα* olim nominati, ut Valentiniani, Mani- chæi & similes. Tertio loco censentur, qui unam in Deo personam impiè professi eandem in carnem incluserunt aut quoquomodo Trinita- tem ipsam, Patrem certè, hominem esse factum putârunt. Quartus eorum est error, qui verbo Filioque soli eas partes mandârunt in- duendi hominis sed illius divinitatem naturâ itidem ut personâ, di- versam à Patris divinitate finxerunt, ut Ariani, quorum & aliæ heic la- bes sunt. Quinto loco ponendi sunt, qui corpus è cælesti materiâ delibatum tribuunt Christo & communi negant carne constare, ut Apelles aliiq̃e tùm veteres tùm recentiores sensere. Sexto, qui duas ante junctionem naturas fuisse docuere, post eam, nonnisi unam sive alteram è duabus, absorptâ extinctâque alterâ, sive conflata è duabus tertiam, cujus sectæ coryphæus Eutyches fuisse dicitur. Se- ptima classis eorum existit, qui unicam perinde naturam in Christo sed inferiorem professi sunt & hominis propriam, verbum autem non ei propriè & substantivè conjunctum prædicant sed *χελυκῆς* & extrin- secus adhærens, uti Nestorius fecisse creditur. Octavi sunt, qui hu- manæ naturæ parte integrâ mutilant Christum, ut Ariani, qui ver- bum animæ instar illi esse dixerunt. Nonum locum obtinent, qui ejusdem animæ partem solummodò detrahunt, ut Apollinaristæ, qui mentem & animam à se mutuò separantes solam posteriorem Christo vindicant, mentis autem vice Verbum eidem fuisse censent. Deci- mo ac postremo loco commemorandi sunt, qui solam conjunctam aliquando cum Verbo esse animam statuunt, quod Origenis commen- tum

tum fuit, * Jam hæresibus hisce omnibus tanquam præstantissimum quoddam fidei sanctioris, quæ simplex est nulloque falsitatis fucō obducta, propugnaculum opponi debent veteris Ecclesiæ definitiones ex sacris literis divinæque veritate oriundæ, quibus Christus verus Deus Patrique consubstantialis & cœternus, idem & verus homo prædicatur, duabus naturis iisque perfectis in unam personam eamque divinam cœuntibus. Itaprofectò Chalcedonenſis Synodus unum & eundem confitetur Filium Dominum nostrum Jesum Christum, perfectum eundem in divinitate & perfectum eundem in humanitate, Deum reverâ & hominem reverâ eundem ex animâ rationali & corpore constantem, consubstantialem Patri secundum divinitatem & consubstantialem nobis secundum humanitatem, per omnia similem nobis absque peccato. Nec est, quod hæc ipsa, quæ evidentissimè & ipsæ sanctiores paginæ efferunt, secum invicem consistere haud posse arbitremur, cum potius res ipsa, ut Servator hic noster ex geminâ istâ & divinâ & humanâ naturâ consociatus sit, requirat & postulet. Id quod jam inter antiquiores Novatianus sapienter agnovit, qui ita ingeniosè inſit: Utrumque in Christo confœderatum est & utrumque conjunctum est & utrumque connexum est. Et meritò, dum est in illo aliquid, quod superat creaturam, sancta in illo divinitatis & humilitatis videtur esse concordia. Propter quam causam, qui Mediator Dei & hominum effectus exprimitur, in se Deum & hominem sociasse reperitur, ** Addit aliam rationem eamque præstantissimam Arnobius, qui hanc in sententiam fatur: Quis est enim mortalium, qui quæreret eum videre, quis cernere, si talem voluisset inferre se terris, qualis ei primigenia natura est, & qualem se ipse in suâ esse noluit vel qualitate vel numine? Assumpsit igitur hominis formam & sub nostri generis similitudine potentiam suam clausit, ut & videri possêt & conspici, verba faceret & doceret atque omnes exsequeretur res eas, propter quas in mundum venerat faciendas, *** Nec
minùs

* Et ita quidem horum errorum numerum iniiit DIONYSIUS PETAVIUS, S. J. qui in Theologicorum dogmatum Tomo V. magnâ eruditione hæreses istas & recensuit & debellavit.

** Novat. de Trin. C. 16. *** adv. gentes L. 1.

minus acutè Hilarius: Mediator ipse in se ad salutem Ecclesiæ constitutus & illo ipso inter Deum & hominem Mediatoris sacramento utrumque unus existens ipse ex unitis in id ipsum naturis naturæ utriusque res eadem est, ita tamen, ut neutro careat in utroque, ne forte Deus esse nascendo desineret & homo rursus Deus manendo non esset.,* Et alibi idem: ** Qui Filius hominis est, idem & Filius Dei est. Natura generositatis in Filii hominis assumptione non deperit. Nam non idcirco non Dei Filius, quia & hominis est Filius. Non enim cum divinitatis decessione fit humilitatis accessio, nec per consortium infirmitatis contumeliam virtus exceperit, quippe cum infirmitas honore sit donata virtutis., Nec egregiè minus Ambrosius in libro de incarnatione: *** Generalis est ista fides, quia Christus est Dei Filius & sempiternus ex Patre & natus ex Virgine. Quem quasi gigantem sanctus David Propheta describit, eò quòd biformis geminæque naturæ unus sit confors divinitatis & corporis, qui tanquam sponsus procedens de thalamo suo exultavit tanquam gigas ad currendam viam: sponsus animæ secundum verbum, gigas terræ, quia usus nostri officia percurrens, cum Deus semper esset æternus, incarnationis sacramenta suscepit, non divisus sed unus, quia utrumque unus & unus in utroque hoc est vel divinitate vel corpore. Non enim alter ex Patre, alter ex virgine, sed idem aliter ex Patre, aliter ex Virgine. Generatio generationi non præjudicat, nec caro divinitati., Hactenus Ambrosius, qui & in hymno in natalem Domini Christum geminæ gigantem substantiæ nuncupat à Leporio heic in libello emendationis in imitationem tractus. Scilicet Deus Dei Filius, ut Zenonis Veronensis **** verbo utamur, tempore constituto, dissimulatâ interim majestate ab æthereâ sede profectus in prædestinatæ Virginis templo sibimet castra metatur, quibus latenter infunditur, in hominem gignitur, ibidemque salvo, quod erat, meditatur esse, quod non erat. Mixtus itaque humanæ carni se fingit infantem., Nam, ut mox idem ***** docet, hæc est potestas Dei, ut salvo, quod

* L. 9. de Trin. ** in Psalm. 2. *** C. 4. **** Serm. 2. de nat. Domini
***** Serm. 3.

quod est, possit esse, quod non est. Hic est Deus noster, æterni Dei coæternus filius. Hic & homo & Deus, quia inter Patrem hominesque additit medius, probans infirmitatibus carnem & virtutibus majestatem, „ Et verò facillè capit quivis, quàm præstans, quàm congrua fuerit ad redemptionem humani generis Verbi incarnatio. Haud dici potest, quantâ cum dictionis præstantioris emphasi hanc veritatem efferant veteris Ecclesiæ doctores. Eja, ex amplissimo & prolixo testimoniorum ubivis occurrentium fundo flores quosdam jam decerpamus, quantum quidem instituti nostri permittit temporisque, quo constringimur, brevitatis. En quid ajar Leo, magni inter veteres nominis Pater: * Ut ergò ad æternam beatitudinem ab originalibus vineulis & à mundanis revocemur erroribus, ipse ad nos descendit, ad quem nos non poteramus ascendere, quia, etsi multis inerat amor veri, incertarum tamen opinionum varietas fallentium dæmonum decipiebatur astutiâ & falsi nominis scientiâ in diversas compugnantesque sententias humana ignorantia trahebatur. Ad auferendum autem hoc ludibrium, quo captivæ mentes superbienti Diabolo serviebant, non sufficiebat doctrina legalis nec per solas cohortationes propheticas poterat natura nostra reparari sed adjicienda erat veritas redemptionis moralibus institutis & corruptam ab initio originem novis renasci oportebat exordiis. Offerenda erat pro reconciliandis hostia, quæ & nostri generis socia & nostræ contaminationis esset aliena, ut hoc propositum Dei, quo peccatum mundi in Jesu Christi placuit nativitate ac passione delere, ad omnium generationum secula pertineret, nec turbarent nos sed potius confirmarent mysteria pro temporum ratione variata, cum fides, quâ vivimus, nullâ fuerit ætate diversa, „ Idem Leo mox alibi: ** Exultent ergò in laudem Dei corda credentium & mirabilia ejus constiteantur filii hominum, quoniam in hoc præcipuè Dei opere humilitas nostra cognoscit, quanti eam suus conditor æstimârit. Qui cum origini humanæ multum dederit, quòd nos ad imaginem suam fecit, reparationi nostræ longè ampliùs tribuit, cum servili formæ ipse se Dominus coaptavit.

B

Quam-

---

* serm. 3. de nat. Domini, C. 3.   ** serm. 4. C. 2. 3.

- a - n

Quamvis enim ex unâ eâdemque pietate sit, quicquid creaturæ Creator impendit, minus tamen mirum est, hominem ad divina proficere, quàm Deum ad humana descendere. Hoc autem nisi facere dignaretur omnipotens, nulla quenquam species justitiæ, nulla forma sapientiæ à captivitate diaboli & à profundo æternæ mortis erueret. Condemnatio enim ex uno in omnes cum peccato transiens permaneret & lethali vulnere tabefacta natura nullum remedium reperiret, quia conditionem suam suis viribus mutare non posset. Primus namque homo carnis substantiam accipit è terrâ & rationali spiritu per insufflationem creantis animatus est, ut ad imaginem & similitudinem auctoris sui vivens formam Dei bonitatis atque justitiæ in splendore imitationis tanquàm in speculi nitore servaret. Quam naturæ suæ speciosissimam dignitatem si per observantiam legis datæ perseveranter excoleret, ipsam illam terreni corporis qualitatem ad cœlestem gloriam perduceret. Sed quia invito & deceptorum temerè atque infeliciter credidit & superbiæ consiliis acquiescens repositum honoris augmentum occupare maluit quàm mereri, non solum ille homo sed etiam universa in illo posteritas in peccatum & mortem incidit. Ad hoc itaque peccati & mortis vineulum resolvendum omnipotens Dei Filius, omnia implens, omnia continens, æqualis per omnia Patri & in unâ ex ipso & cum ipso consempiternus essentiâ naturam in se suscepit humanam & creator ac Dominus omnium rerum dignatus est unus esse mortalium, electa sibi matre, quam fecerat, quæ salvâ integritate virgineâ corporeâ esset tantum ministra substantiæ, ut humani feminis cessante contagio novo homini & puritas inesset & veritas,, Dies nos deficeret, *Auditores*, si, quæ de hoc argumento unus Leo habet, heic enunciare vellemus. Ast audiamus & alios Patres. En Vigilium ita disputantem: * Quia transgressione mandati inimici Dei extiteramus & in contrarium animis discordantibus vergebamus, à supernis declinantes & ad ima tendentes, necesse fuerat, interventu miseracionis divinæ, solutis inimicitiiis, contraria in unum revocari & supernis ima restitui, quod non aliter fieri

* L. 5. contra Eutychem,

fieri potuit, nisi talis mediator existeret, qui de cœlestibus veniens cõniretur terrenis, retinens in se id, quod non erat,, Ita & Honorius Augustodunensis: * Quòd autem Filius Dei est incarnatus seu pro homine immolatur, quantum ad ipsum, sola fuit voluntas, quantum ad hominem, summa necessitas. Nisi enim hic incarnaretur, ille nunquam salvaretur,, Ita & Augustinus **: In quò non est peccatum, ipse venit auferre peccatum. Nam si esset & in illo peccatum, auferendum esset illi, non ipse auferret,, Sed luculentius hæc omnia diducit Fulgentius ***, qui ait, nec ab homine nec ab Angelo vel universè ab nullâ creaturâ potuisse liberari hominem. Quis enim, ita ille, quis homo, ait, posset existere medicus humani vulneris, cum omnes in radice viciatâ communitate circumplecteretur vitii naturalis? vel qualiter posset per se solum medelam vulneratis afferre, cujus ortus teneretur in vulnere? quove modo beneficentiæ largitor universalis existeret, quem alienæ opis indigum natura monstraret?,, Sed nec Angelico subsidio reparationis hoc munus præstari potuisse mox idem asserit. Angelica quippe natura nunc homini reparando aliquatenus esset idonea, si cadendi mobilitate nunquam naturaliter fuisset obstricta, cum verò se juvenis egenam consubstantialis ruinæ documento testetur, profectò cognoscitur multò minus ad humanæ posse redintegrationis efficaciam redundare, quæ propriæ nequeat stabilitati sufficere,, Ex quibus dein concludit idem Fulgentius, illam naturam solam Angelos cæteros à lapsu continere potuisse, quæ peccare nequeat. Profectò cognoscitur, inquit, uniformi cunctos opprimi potuisse ruinæ consortio, nisi quos vellet à casu pravitatis virtus illa defendere, quæ sola naturaliter mutari depravari non posset,, Unde universè ac de homine perinde ac Angelo pronunciat sic: Ipsa igitur etiam homini reparando fuit necessaria, quia non alia stantem Angelum à ruinâ potuit custodire, nisi illa, quæ lapsum hominem post ruinam potuit reparare,, Eandem in sententiam fatam quoque Proclus, Episcopus Constantinopolitanus in homilia quadam in beatam Virginem, ubi, duorum, inquit, alterum oportebat fieri, vel

* de prædest. & lib. arbitrio. ** in Psalm. 129. *** L. 2. ad Trasimundum C. 2.

omnes sententia mortis subijci, quia omnes peccaverunt, vel ejusmodi pretium rependi, quod ad illam rescindendam damnationem pleno jure valeret. Jam verò salutem homo conferre non poterat: quippe qui & ipse peccati debitum contraxerat. Sed nec Angelus humanum genus potuit redimere. Nam talis pretii inops erat. Restabat igitur, ut pro iis, qui peccaverant, impeccabilem mori oporteret Deum. Id enim supererat unicum, ita quidem ille, mali remedium,, Eleganter & Gregorius Romanus: Sine peccato quippe esse debuit, qui pro peccatoribus intervenire potuisset, quia nimirum alienæ pollutionis contagia non tegeret, si propria sustineret,, Atque etiam Athanasius:* Neque enim ullius erat alterius hominem cum Spiritu S. conjungere, quam tui ipsius, qui es imago Patris, ad quam ab initio conditi sumus. Nam creaturarum natura rerum ad id præstandum non erat idonea, cum & Angeli prævaricati sint & homines mandato non obediverint. Propterea opus erat ipso Deo, Verbum autem Deus est, ut maledicto subjectos liberare posset,, Scilicet urgent vel maximè hic Patres veteres id, quod & hodiè sollicitè nostri monent, meram creaturam justitiæ divinæ per peccatum læsæ fatis quod est facere haud potuisse. Etsi enim inter veteres quoque magnus eorum sit numerus, qui ajant, alios modos Deo suppetiisse, quibus salvari potuisset genus humanum, quàm incarnationem Filii, quorum utique in censu sunt Athanasius, Gregorius Nazianzenus, Cyrillus Alexandrinus, Theodoretus, Jo. Damascenus, Leo M. Gaudentius, Bernhardus, Guimundus, Petrus Cellensis aliique plurimi, quos deinde Thomas Aquinas & Scholastici sunt insecuti, etsi, inquam, plurimi sint Patrum & quidem primæ inter eos magnitudinis stellæ doctoresque summi, qui necessitatem incarnationis saltem hypotheticam, non absolutam statuerunt & quorum testimonia utique heic daremus, nisi ad alia nobis properandum jam esset oratioque in brevitatem contrahenda, nullus tamen est, qui per creaturam meram effici redemptionis opus potuisse statuat, etsi existiment, solâ voluntate suâ Deum, si voluisset, lapsò genere humano salutem medelamque adferre potuisse. Quicquid autem hujus rei sit, de quâ nunc locus tempusque discipandi non est, laudamus nos Deum atque evehimus, quòd eum redimendi modum

---

* Orat. 2. de nativitate Domini.

dum adhibere hęc eamque rebus nostris castis medicinam applicare voluerit, quę longę præstantissima est & quę amplissimos bonitatis, misericordię & amoris, quo ipse nos complectitur, thesauros recludit, quę omnia attributa divina & vel maximę sapientiam Dei nobis tam egregię conspicendam degustandamque præbet. Etenim, si, ut ab extremo initium faciamus, cur Filius Dei præ cæteris personis incarnatus fuerit, quęsiveris, facilem quęstionis solutionem habes, factum id esse, ne plures in Trinitate filii existerent atque ut per Filium genus hominum lapsum recrearetur, per quem & erat conditus, & quoniam in operibus divinis præcipuis ordo Filio redemptionem imponit, & si insistas, cur à creaturá simplice redemptio fieri haud potuerit, illicò hæc tibi responsio dabitur, factum id esse, ne majore beneficio obstricti huic essemus, quàm Deo. Et magna profectò sapientię divinę in incarnationis Dominicę mysterio profunditas & altitudo latere debet, cum nihil sit in mundo hęc incarnatione mirabilius, nihil, quo potentia, quo virtus divina, quo justitia divina, quo justitię hujus cum bonitate ejus & misericordiã amicum commercium magis manifestatum fuerit. Etenim tres mixturas, tria opera fecit omnipotens illa majestas in assumptione nostrę carnis, ita singulariter mirabilia & mirabiliter singularia, ut talia nec facta sint nec facienda sint amplius super terram. Conjuncta quippe sunt invicem Deus & homo, mater & virgo, fides & cor humanum. Admirabiles sunt istę mixturę & omni miraculo mirabilius, quomodo tam diversa tamque divisa ab invicem potuerint conjungi,* Miscentur enim hęc, quę misceri haud posse dixeris, ac non solum nativitati Deus & mens carni & tempori, quod expers est temporis, & mensurę, quod circumscribi non potest, jungitur, sed etiam virginitati generatio, ignominia ei, quod honore omni præstantius est, & passioni, quod pati nihil potest, & corruptibili id, quod immortale est & incorruptum.** Imò profectò & hoc sapientiam Dei & potentiam summam manifestam reddit, quòd ad tanti operis, qualis est redemptio hominum, molitionem adminiculo & instrumento usus ille est vili inprimis & per sese minimę omnium idoneo, corpore humano nempe, fragili & passibili.

B 3

fibili.

---

* Bernh. ferm. 3. de vig. nat. Dom.   ** Gregor. Naz. Orat. 39.

fibili. Uti enim præstantissimi artifices non solum in pretiosâ aliquâ materiâ artem suam cum admiratione omnium ostentant sed vilem plerumque ceram ac lutum, quod solvitur, arripientes artis suæ in eâ vim exhibent eoque multo ampliùs collaudantur, sic optimus omnium artifex, vivum & efficax DEI verbum, quod universitatem hanc mirâ ordinis concinnitate digessit, non pretiosâ aliquâ materiâ h. e. cœlesti sumto corpore ad nos venit sed in luto excellentiam suæ artis ostendit, dum ex luto formatum restauravit hominem, * Jam & hoc fuit sapientiæ divinæ, quòd objectâ carne velut escâ quâdam & illecebrâ potentissimum hostem captus & devoratus cepit & victum fractumque potentiâ spoliavit. Scilicet, quoniam virtutis auctor ille calidus invictum se esse putabat, postquam spe divinitatis inescaverat nos, ideò & carne objectâ velut escâ illectus est ipse: ut in illum tanquam in Adamum incurrens in Deum incideret atque ita novus Adam veterem recuperaret atque hoc modo carnis damnatio solveretur, dum mors morte perimitur, ** Ast quis quæso divinæ sapientiæ altitudinem & profundum mare illud, quod illa heic effudit, dignâ dictione jam exhauferit? Jam verò & vel maximè in opere incarnationis divina se iustitia mirificè manifestavit. Peccaverat enim primus homo suo vitio & inobedientiæ lapsu & propriæ voluntatis impulsu, seductus à Diabolo, non coactus. Conditio ergo humana, quæ per peccatum primi hominis tenebatur obnoxia, non imperio erat eruenda sed pretio. Potuit autem Filius Dei hostem humani generis & in cœlis positus nutu ipso suæ divinitatis elidere. Sed ne quid tale diabolus conqueri posset, placuit Deo secundùm iustitiam suam pro humano genere offerre hominem purum & immaculatum, *** Scilicet, cum Diabolus vitio perversitatis suæ factus sit amator potentiæ & desertor oppugnatorque iustitiæ, congruum erat, ut propter eruendum hominem de Diaboli potestate, non potentiâ Diabolus sed iustitiâ vinceretur, **** Neque enim, si naturali robore utens advenisset, admiratione facere quisquam dignum videri potuisset Deus, cum

* Verba sunt Theophili Alex. in epist. pasch. 6. ** Gregor. Naz. Orat. 39.

*** August. L. 13. de Trin. **** ibid.

cum apostatâ Angelo congregiens. Imò è contrario istud in superbiam illum extulisset, tanquàm Deo par cognitus esset adversarius. Meritò itaque vilitate usus hominum illius insolentiam depressit & victoriæ trophæum ac titulum in nos transtulit. *, Tacéo, in eo præcipuè justitiam divinam, ut alia jam mittam, sese exeruisse, quòd gravius peccatum majorique pœnâ plectere haud poterat Deus, quàm in Filio, cujus solius humeri exantlando pœnarum nobis debitaram infinito cumulo, & ferendo erant. Sed ante omnia alia attributa bonitas & misericordia & humanitas Dei plenâ facie suâ & retractis in totum velis conspiciendam se nobis hîc præbuit. Ecce enim, qui in profundo damnationis barathro, è quo exitus nullus apparebat, in quo infelicitatis & miserîæ omne genus utramque paginam facit, miserî jam cubabamus, qui peccatis nostris, è quibus emergere nostrâ operâ haud poteramus, Dei vindictam novam in nos non poteramus non perpetuò provocare, qui Diaboli mancipia, qui peccati servi existiteramus, jam è faucibus damnationis hujus & è dominio peccati eripimur, nec eripimur saltem, sed & cœlestis beatitudinis dono locupletamur, majoremque perditâ justitiam in Filio Dei, qui nobis donatur, nanciscimur & in suave cum Deo, quo excideramus, commercium inque cognationem hanc cœlestem cum ipso Dei Filio sic descendimus. Magnus certè ut sit, oportet, & immensus amor ille, quo impulsus misericordiarum Pater unigenitum suum Filium pro nobis dedit & ut nobis parceret, ipsi non pepercit, magnus & amor ille, quo actus Filii, relicta, quam apud Patrem ab æterno habuerat, gloriâ humilem sibi & nostram carnem induit, ut suâ nos gloriâ, quâ nos indignissimos reddideramus, vestiret atque redimiret. Intelligitis, ut arbitror, *dilectissimi*, ex hoc ipso, quod jam dicere incipimus, quanta ex incarnatione & nativitate Domini bona, quanta gloria, quanta felicitatis inenarrabilis copia, quanta benedictionis divinæ seges, quanta salutis omnigenæ & cœlestis messis in nos proficiscatur. Immensum est profectò beatitudinis cœlestis & bonorum præstantissimorum mare, quod heic in nos effunditur & cujus unicea gutta

* Cæsar, dial. 3.

gutta omne terrenarum quarumvis voluptatum mel infinitis parafangis supergreditur. Sic enim, ubi Christus jam natus est, inter Deum & homines pax facta, & nos cum Deo reconciliati, & compedes damnationis aeternae, quibus ligati incedebamus, soluti, & victus, qui nos captivos detinebat, Diabolus, & jugulata peccati, cujus servi existiteramus, rabies, & nos, qui filii irae fueramus, in filios Dei adoptati, & lux tenebris, in quibus cubabamus, caelestis affusa, & adiutorium Spiritus S. quo facti renascimur & convertimur & sanctificamur & ad vitam meliorem ducimur, nobis partum, & Dei Filius frater noster animaeque nostrae sponsus (at quanta quaeso & quam insignis haec gloria nostra est!) factus, & vita mortuis reddita, & jus ad haereditatem caelestem nobis datum, & nos cum Deo uniti, & caro nostra in excellens divinitatis fastigium elevata, & totus mundus, sublatam, quam laborabat, maledictione, restauratus & renovatus fuit. Nascitur quippe Christus, ut nascendo corruptam redintegret naturam, infantiam suscipit ille, percurrit aetates, ut unam, perfectam, manentem, quam ipse fecerat, instauraret aetatem, portat hominem, ne jam cadere homo possit, quem terrenum fecerat, fecit esse caelestem, animatum humano spiritu spiritum vivificat in divinum & sic eum totum tollit in Deum, ut in eo, quod peccati, quod laboris, quod doloris, quod terrae est, nil relinquat, * Jam vero non haec saltem bona ista sunt, quae ex incarnatione Dominicam manant, sed & illud est praestantissimum, quod inde in nos derivatur, bonum, quod, qui incarnatus est Salvator, & viam salutis, quam ignoramus, revelat nobis doctrinam suam & ipse excellentissimum nobis virtutis omnigenae exemplum in vita sua exhibet. Nec vero jam est, quod prolixius haec omnia diducamus, ubi ad finem prona labitur oratio nostra, & ubi ad officia ex meditatione nativitatis dominicae fluentia vobis inculcanda sermo hic ut se vertat, temporis ratio exposcit. Intelligitis vero ipsi, *O mei*, qui, quantum in Salvatore recens nato felicitatis pondus situm sit, intelligitis, quae vobis jam incumbant, officia, quibus & qualibus & quantis modis venerari infantem hunc Jesum, cujus nativitas

---

* Pet. Chrysol.

tivitas jam celebranda nobis venit, & colere & prosequi debeatis. Itane ergo licebit jam pietati vestrae, licebit jam vobis, quos in consortium gaudiorum nostrorum statim sub initium hujus orationis nostrae vocavimus, licebit, inquam, jam vobis incarnationem Domini ejusque mysterium summum meditantibus, indifferente animo & mente à caelesti illo, quo nos jam perfundimur, affectu vacuâ factis hisce nostris assistere? Prorsus non existimaverim. Etenim „ Salvator noster, *dilectissimi*, & nobis natus est. Gaudeamus. Neque enim locum fas est ibi esse tristitiae, ubi natalis est vitae, quae consumto mortalitatis timore nobis ingerit de promissâ aeternitate laetitiam. Nemo ab hujus alacritatis participatione fecernitur, una cunctis laetitiae communis est ratio, quia Dominus noster, peccati mortisque destructor, sicut nullum à reatu liberum reperit, ita liberandis omnibus venit. Exultet sanctus, quia propinquat ad palmam. Gaudeat peccator, quia invitatur ad veniam. Animetur mortalis, quia vocatur ad vitam.* Ubi verò jam gaudia ista caelestia mentibus vestris infundere propius conamur, quam, quaesumus, optamus, solida illa vobis ut contingant, nullâ voluptatis carnalis larvâ, nullo caeco laetitiae mundanae impetu corrupta & vitata. Verum est, laetitiae tempus est, quod agimus, nemo enim facillè jam tristis est, jubila sunt, quae inter nos resonant. Sed quae, ais, jubila? Christiane. Num spiritualia illa & caelestia, qualia Angelorum coetus celebrat, qualia & pietatis praestantissimo Salvatori debita ratio à nobis exposcit? At verò nemo est, ad hanc caelestem solidamque laetitiam, ad gaudia ista & jubila divina adspirare qui possit, nisi qui mentem caelitus versam & renatam & sanctificatam & Jesuli nostri, infantis recens nati imitatricem habet. Capitis, ut arbitror, *dilectissimi*, quid velim dicere & quis sermonis hujus mei praecipuus scopus existat. Etenim, qui ad celebrandam nativitatem Domini jam curritis, qui ad tantum mysterium meditandum animos vestros jam appellitis, qui verae felicitatis & beatitudinis succum ex incarnatione Dominicâ trahere jam anhelatis, meminisse vos oportet, terrenarum men-

G

tium

* Ita Leo M. serm. 1. in nat. Domini C. 1.

tium infirmas qualvis ac imbecillas opiniones esse abjiciendas novique & regenerati ingenii sensibus opus esse, ut exultandi in recens nato Salvatore vobis argumentum suppetat. Qui enim sub dominio voluptatum carnalium constituti sumus, qui mundum cum illecebris suis adamamus, qui in omne genus vitiorum effuso pectore pravæ voluntati, quæ Deum odit, frena laxamus, næ profectò indignissimi sumus & ingratiissimi mortalium, qui in partem cœlestis illius lætitiæ bonorumve spiritualium, quæ larga nobis & præstantissima nativitas Salvatoris exhibet, veniamus. Ita videtis, *O mei*, venisse in mundum incarnatumque esse Salvatorem, nos ut, qui naturâ peccati servi existimus, à peccato, à diabolo, à morte, à damnatione liberemur. Hæc si accuratâ mente pensitemus, perperam utique facimus & insigne judicium malorumque omnium horrendum pelagus nobis attrahimus, ubi contenta, quam Salvator nativitate suâ nobis acquisivit, gratiâ peccatis inhiare pergimus, & spreto tanti Salvatoris jugo, quod leve, quod facile portatu, quod & dulce & amicum & jucundum est, concupiscentiæ pravæ jugo porro colla imprudentia & infelicissima subdimus nec liberari à misero isto & peccaminoso vivendi genere inque libertatem filiorum Dei asseri nos patimur. Ita porro facilè capitis, *dilectissimi*, abnegâsse divinam, quâ vestitus erat, gloriam Redemptorem optimum, ut & nobis exemplo esset, quo incitati in abnegationem mundi hujus & quicquid ille vanitatis secum vehit, prompti & alacres descenderemus. Næ verò is, quicumque amore mundi adhuc onustum pectus gerit atque illo inebriari se patitur, gratiam per Redemptorem sibi partam pedibus conculcat, & qui similis isti evadere heic recusat, spe beatitudinis per ipsum partæ proxfus quoque excidit. Et verò insani oppidò sumus mortales, qui nostra bona non novimus & impiâ profanâque mente gratiam divinam, quæ tam larga & tam proluxa nobis heic exhibetur, miseri spernimus & profanamus. Pauper apparuit Salvator in mundo, vix habens, quò caput reclinaret. Nos divitias cœlestes angustamque illam hæreditatem adipisci nos posse

posse miseri & vani credimus, ubi opibus hujus mundi, ubi avaritiæ, ubi commoditatibus vitæ hujus tanquam summo, quod nos manere possit, bono inhiamus. Humilis apparuit Salvator, & qui totius mundi est Dominus, præsepi includi se passus est. Et nos misera vexat ambitio & gloriæ carnalis sacra fames, quâ acti tum demum beatos nos esse existimamus, ubi honoris mundani pompâ & splendore circumfusos nos atque in altum elevatos conspiciamus. Tenui victu, melle ac butyro enutritus ille idem est, ut temperantiæ, ut abstinentiæ exemplar nobis existeret? Quotusquisque verò est nostrum, qui & ad idem virtutis exemplum vitæ suæ rationem inflectat? Nostis, *Auditores*, quid mentibus nostris Paulus Apostolus insinuet, ubi ad Titum verba illa scribit, quorum vim crastinâ luce plebi sacra orator sacer exponet. *Apparuit gratia Dei salutaris omnibus hominibus, & quo fine, quæso, apparuit? ut doceat nos, ut abnegantes impietatem omnem & mundanas cupiditates sobriè, justè & piè vivamus in hoc seculo.* Habemus hîc, *O mei*, in compendio officia illa, quæ hodie incumbunt nobis, ubi animos nostros ad nativitatis Dominicæ meditationem præparare nostra pietas anhelat. Natus est nobis Salvator, ut spiritali animorum nostrorum renascentiâ similes ipsi evadamus. Neque enim dignè ac intelligenter diem dominicæ nativitatis celebrabimus, nisi meminerit quisque, cujus corporis ipse membrum evadere debeat & cui capiti coaptatum, ne sacræ ædificationi discors compago non hæreat. Considerate, *dilectissimi*, & secundum illuminationem Spiritûs Sancti diligenter advertite, quis nos in se susceperit & quem nos suscipere debeamus in nobis, quoniam, sicut factus est Dominus caro nostra nascendo, ita & par est, ut nos fiamus ipsius renascendo,* *O* verò quàm beata, quàm auspicata, quàm lata, quàm magna nobis futura esset hæc nativitatis Dominicæ dies, si & eadem spiritalis renascentiæ nostræ dies evaderet nobis, & quæ Filium Dei natum nobis sistit, nos Filios Dei novâ eâque spiritali nativitate factos eadem exhiberet. Felix profectò esset & in æternum fortunata hæc salutis nostræ & novæ vitæ epocha, quâ,

C 2

* Verba sunt Leonis M. in serm. 3. in nat. Dom. C. 5.

quâ, quoties anno in gyrum redeunte nativitatem Salvatoris recolimus, toties quoque memoriam nativitatis nostræ spiritualis & renascentiæ illius nostræ, quæ desursum est, recoleremus atque celebraremus. Et verò præsens est jam salus hæc nostra, opus saltem est, ut pectora nostra hient, ut salutem hanc apprehendant, ut gratiam Salvatoris summi illabi sibi patiantur, ut bonitatem ejus gustent, ut infantem Jesulum quærant, ut quæsitum inveniant, ut inventum adorent, ut adoratum suscipiant, ut susceptum retineant & in serenis intimisque medullis suis recondant & millenis basiorum millibus, amore nunquam interrumpendo, infinitis modis eundem exosculentur. Eja, adest jam, *O mei*, acceptum & jucundum illud tempus, adest jam beata illa salutis dies, quâ cœlum nobis donatur, quâ mundi Dominus, quâ Christus Salvator, cujus peculium sumus, in nostram transit. Prætereat, quæsumus, tenebrarum & præjudiciorum carnalium veterum nox, & dies nova & spiritualis jam nobis illucescat. Non obtegant in posterum tenebræ terras nec caligo gentes, sed illucescat nobis cœlestis ille Phosphorus, quem anhelamus, & claritas ipsius nos ampla circumfulgeat. Et quid est, quæso, *dilectissimi*, quòd moras jam nectimus, ubi Salvator præstantissimus, ubi infans Jesulus ille ante portas pectorum nostrorum hic stat atque expectat, donec aperiamus? Næ vero ingratis & pessimi mortalium sumus, nisi Principem gloriæ confestim jam immittamus, nisi tanto Regi venerabundi & supplices jam adolvamur, nisi brachium Domini, quod magnâ cum potentiâ & vi verticordiâ summâ, quod magnâ cum dulcedine & suavitate nobis peccatoribus jam sese conspiciendum præbet, illicò exosculemur, nisi hiantibus animorum nostrorum faucibus gratiam hanc, quæ nobis communicatur, jam excipiamus & gustemus, nisi cum hoc animæ nostræ Sponso pulcherrimo fœdus perpetuum ineamus ipsique seriâ mente & in firmissimum nervum constricto voluntatis nostræ proposito polliceamur, nolle nos in posterum peccare amplius, nolle nos amplius munda & peccato & Diabolo & carni nostræ, quæ in barathrum
damna-

damnationis æternæ præcipites nos agit, servire, velle nos perpetuo sacramento addictos ipsi esse, jurare jam nos in ipsius verba, quæ servare nos velimus eamque mentis puritatem nobis induere, eam conversationis præstantioris rationem sequi, quæ ipsi certissimè arrisura calculumque ipsius & approbationem plenariam adeptura sit, uno verbo, velle nos Jesum Salvatorem; infantem hunc, quo pulchriorem & præstantiorem nec tellus vidit nec cælum adspexit, perpetim & in omnes æternitatum æternitates omnibus viribus nostris amare, suspicere, colere, venerari, exoculari, adorare. Quid itaque, quæso, sic restat nobis, *dilectissimi*, queis tam beata jam transmentatio contingit, quorum animis tanta tamque insignis & tam salutifera lux deforsum jam affulget, quàm ut pedibus hisce nostris mundum hanc cum omnibus vanitatis & pompis suis proculcemos, quàm ut nuncium jam omnibus desideriiis nostris carnalibus, quæ mortem gignunt, quæ dolosâ quidem dulcedine blandiuntur primùm sed mox intolerandâ amaritudine palatum nostrum vexant, ut, inquam, nuncium omnibus carnalibus desideriiis nostris mittamus, ut vale quibusvis voluptatibus nostris dicamus, ut mentem, ut cor eò dirigamus, ubi thesaurus noster est, atque in cunis Salvatoris ac in præsepi, in quo iste jacet, salutem nostram quærentes, quem adoramus & colimus & veneramur, jugi quoque virtutum studio alacres perpetim imitemur. Id quod exequi ut valeamus, ad te nunc sub finem orationis hujus nostræ accedimus, *suavissime JESU, dilectissime animarum nostrarum Sponse & præstantissime Salvator*, &, qui à laudibus tuis dicendi initium fecimus, jam sub finem hujus sermonis nostri easdem laudes tuas ex intimis pectorum nostrorum recessibus & medullis repetimus. Etenim dignum & justum est, verè dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper & ubique gratias agere, quòd, qui Deus in excelsis es, non dedignatus fueris naturæ nostræ fragilitatem in consortium divinitatis tuæ suscipere & nos, quos sub peccati jugo vetusta tenebat servitus, novâ per carnem nativitate liberare. Tibi itaque,

O sum.

O summe & aterne Deus, tibi, Redemptor maxime, tibi, o divine Puella & frater noster, advolvimur jam supplices, coram te in genua procumbimus, tuam jam evehimus gratiam, tuam misericordiam, tuam bonitatem, tuam humanitatem, tuum amorem exosculamur, cujus profundissimam abyssum & inexhaustum mare per nativitatem tuam in nos largissimo fluxu effundere dignatus es, & collectis in unum mentium nostrarum viribus, te colimus, te adoramus, te extollimus, te magnificamus tibi que hoc laudis nostræ sacrificium piâ mente atque ardente pectore in odorem suavitatis offerimus. Quid verò jam est, quo gratitudinem nostram tibi, O excelsè Rex, O suavissime animarum nostrarum, O incomparabilis Redemptor, significatam demus? Eja, accipe jam eor hoc nostrum, qui Rex cordium es &, qui in peculium tuum, in servos tuos nos acquisivisti, accipe, quæsumus, pectora hæc nostra, quæ tota tibi consecramus tibi que in proprietatem sempiternam sine ullâ exceptione ac reservatione tradimus, & fac, ut mundus, cui hæctenus maximo cum malo nostro servivimus, in posterum nobis in perpetuum sordeat, ut peccatum nobis penitus inamare sciat, ut æterno voluptatibus nuncio misso tibi per totum illud, quod in carne agendum adhuc nobis restat, tempus in justitiâ & sanctitate serviamus, ut, qui nativitatis tuæ luce in terris collustramur, ejus quoque gaudiis in cælis olim perfruamur laudesque tuas & majestatem cum Angelis & Archangelis & dominationibus & potestatibus & sanctis Seraphim sociâ exultatione beati concelebremus, cum quibus & nostras jam voces ut admitti jubeas, deprecamur, supplici confessione exclamantes: Sanctus, sanctus, sanctus Dominus, Deus exercituum! Pleni sint cæli & terra gloriâ tuâ! Gloria in excelsis Deo & in terrâ pax & in hominibus beneplacitum! Hosanna Filio David!

Benedictus, qui venit in nomine Domini.

Hosanna in excelsis!

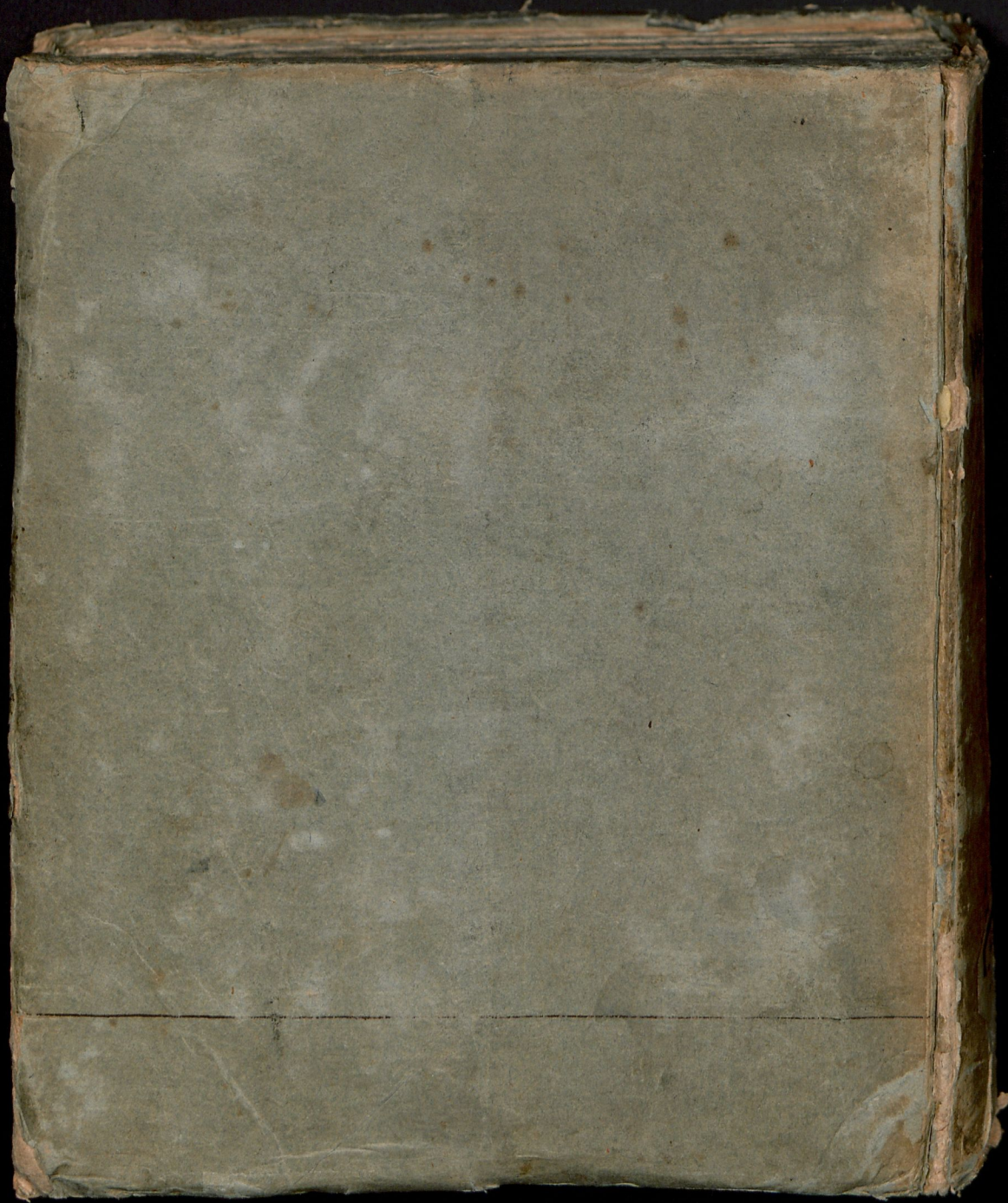
D I X I.

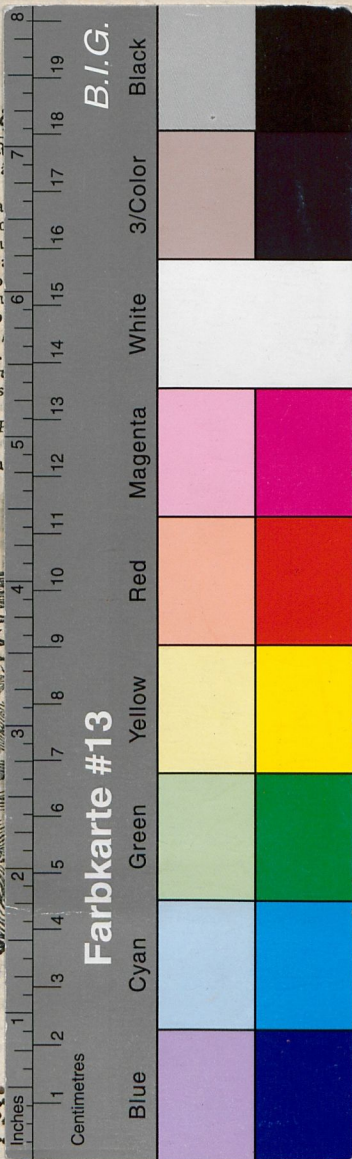

Jb 4517

X 2284234

CHRISTOPH. MATTHÆI PFAFFII,
S. THEOL. DOCT. ET PROF. PRIMARIJ,
PRÆPOSITI ET CANCELLARIJ TUBINGENSIS

HOMILIA
DE
NATIVITATE
DOMINI NOSTRI
JESU CHRISTI,

IN VIGILIIS NATIVITATIS DOMINICÆ

A. MDCCXXI.

IN SENACULO ACADEMICO TUBINGENSI
CORAM PATRIBUS CONSCRIPTIS
ET ACADEMICORUM UNIVERSITATE
RECITATA,

quam

SUB EJUSDEM PRÆSIDIO

CHRISTOPHORUS JACOBUS GUTERMANNUS,
Biberacensis,

Philosophia Magister & sacrarum literarum Cultor

IN AUDITORIO JURIDICO

ventilationi publicæ sùt.

TUBINGÆ

literis Viduæ JO. CUNRADI REISII.

A. MDCCXXII.

M.
VII.

9.
7
No. 194.